

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 2

Februar 1974

10. årgang

Jesus Kristus er i går og i dag den same, ja til æveleg tid

(Hebr. 13, 8)

Me lever i ei tid då alle ting forandrar seg og går mot opplösing, og det ser ut for at ingen ting er fast og påliteleg. Då er det godt med eit slike ord som fortel oss om ein som er påliteleg og som aldri forandrar seg. Det er Jesus Kristus og hans ord.

Slik som Jesus var då han gjekk ikring her på jorda, slik er han også i dag, og vil bli det til æveleg tid. Alt det han sa då han levde, og det han elles har sagt i Guds ord (Bibelen), det står han ved og seier likeeins idag. Som han elskar sine og syndarane og den fortapte verda, slik elskar han også i dag — også deg. Som Jesus stilte seg til dei eigenrettferdige mens han levde på jorda, slik stiller han seg til alle eigenrettferdige også i dag. Og slik er han på alle område.

Sidan Jesus er slik, så gir Skrifta oss eit godt råd i ordet her :

Kom i hug førarane dykkar, som har tala Guds ord til dykk ! gjev akt på utgangen av deira ferd, og fylg så etter deira tru !

Her tenker han nok først og fremst på dei førarane som har tala Guds ord til oss i Bibelen, dei mange som talar til oss når me les Bibelen og det Guds ord som blir oss forkjent ut frå den, også ved vitne han sidan har kalla til å forkynna Guds ord.

Gir me akt på vitna, vil me sjå korleis Jesus var imot dei, kva dei trudde, korleis

det gjekk dei, og som Jesus var då, er han idag, og vil alltid forblie.

I dag smiler mange med forakt over dei som levde med Gud før, dei som forkynnte Guds ord til oss og vår generasjon og slektene før oss, over deira trøngsyn og formørka forkynning. Me må få ei forkynning som er meir vidsynt og tidsaktuell, som det moderne menneske kan forstå og ta imot. Og mange er nok dei forkynnara som har late seg lokka av slik tale.

Men kom ihug at Jesus Kristus er i går og i dag den same, og blir det til æveleg tid. Og slik er også hans evangelium, ordet om krossen, troens ord som har blitt oss forkjent i Bibelen og frå slekt til slekt. Like lite som Jesus forandrar seg etter dei skiftande tider, like umogeleg er det at hans ord og evangelium kan forandra seg. Det han forkynner er realitetar, som ikkje noko menneske kan eller har rett til å forandra på. (Openb. 22, 18-19)

Når Bibelen forkynnar at Gud er heilag og rettferdig, og ikkje toler synd, så er han det også i vår tid. Når Bibelen forkynner, og vitna trudde på og forkynnte om helvete og ei evig fortaping, så er det realitetar som eksisterar og ventar alle som ikkje trur på Jesus, som ikkje noko menneske eller falsk forkynning kan gjera om inkje. Når Skrifta forkynner om menneske sitt totale forderv og for-

tapte tilstand overfor Gud, og stengjer alt menneske sitt inn under synd — endå det beste eit menneske gjer, så gjer Jesus det same idag. Gi akt på vitna, f. e. Paulus, eller farisearen og toldaren i templet. (Fil. 3. kap. og Luk. 18, 9-14).

Evangeliet om Jesus stedfortredande død og soning for våre synder ved sitt blod og hans liv og rettferd er vår einaste redning, og det blir tilrekna kvar den som trur og slepper Jesus inn i hjarte og liv.

Viser du Jesus ifrå deg, og går utanom han her i livet, då er fortapinga viss for deg. Legg merke til utgongen av livet for dei vitna i Skrifta som viste Jesus frå seg. Fylg deira tru som trudde på Jesus og blei frelst !

Her i ordet frå Hebr. 13 er nemnt fleire område der Jesus er den same som han var. Først nemner han ekteskapet : Ekteskapet vere i akt og æra hjå alle, og ektesenga usmitta ! for lauslevande og horkarar skal Gud døma.

Jesus har ikkje forandra syn heller på disse ting. Men menneske og deira syn på ekteskapet og det seksuelle har forandra seg, så ekteskapet er vanvyrdt og har og fosterdrap skal bli legalt, og barna skal lerast opp i skulen til å kunna synda og unngå fylgjene av synda. Det står ennå fast at lauslevande og horkarar — anten det er mann eller kvinne, før ekteskapet eller i og utenfor ekteskapet — skal Gud døma. Om menneske får hjelp til å unngå barnet, så kan du vera viss på at du unngår ikkje fylgjene av di synd. Jesu er den einaste som kan hjelpe deg til det, om du vender om til han og let han få frelsa deg frå synda og fylgene. For han kan fullkommen frelsa dei som kjem til Gud ved han (Hebr. 7, 25 — 8, 1)

I vers 5 talar Ordet om ei mykje aktuell sida av livet vårt her nede : Lat dykkar ferd vera utan pengehug, så de er nøgde med det de har ! for han har sagt : Eg skal så visst ikkje sleppa deg og ikkje forlata deg så me hughelt kan seia : Herren er min hjelpar. Ein annan vitnar slik : For pengehugen er ei rot

til alt vondt. Av trådom deretter har sume fare vilt frå trua og gjennomstunge seg sjølv med mange pinsler. Men du, Guds barn, fly frå desse ting. Me som lever i vår materialistiske tid, me treng serleg å gi akt på Ordet og vitna som har tala Guds ord til oss. Gud har omsorg for sine og syter for sine så me får det me treng om. Og når eg er fornøygd med det eg har, då har eg det godt, vitnar Paulus. Det finst ikkje andre fornøyde menneske her på jorda, enn dei som er fornøyde med det dei har.

Det er godt at *hjarta blir styrkt ved nåden*, ikkje ved mat som ikkje gagnar dei som for med slikt, vitnar han vidare i vers 9. Det er berre Guds nåde som kan frelsa, styrkja og fornya hjarta vårt. Og så sant du er freist, så har du erfaring av at det er godt når hjarta blir styrkt ved nåden. Då får du smaka og sjå at Gud er god, vitnar Skrifta.

I vår tid blir me bodne mange andre styrkemidlar, ved forkynning og underholdning som ikkje har noko med Guds nåde å gjøra. Ordet her åtvarar oss mot å la oss føra vilt av mangfaldige og framande lærdomar, for Jesus, evangeliet og nåden er den same i dag som det var fordom, og vil bli det til æveleg tid. Prøv det som blir deg forkynt på skifta, gi akt på dei som forkynte Guds ord som du finn det i Bibelen, og fylg etter deira tru.

Det gamle evangelium er i dag som fordom. Det er ein dårskap for det naturlege menneske, ein støyt for dei eigenrettferdige, og ein dårskap for menneskelig visdom og forstand. Men det er ei *Guds kraft til frelse for kvar den som trur*.

Lat hjarta og trua bli styrkt ved nåden, ved Guds ord og vitnemål. Gi akt på det, lev i det, gi akt på deg sjølv og på læra, så skal det bli til frelse for deg sjølv og dei som hører deg.

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir halde opp med frivilljuge gaver

Red. Amund Lid, tlf. 75. Norheimsund og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro : 42887, Stord

Utgjeverpoststad : 5400 Stord

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon :

Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054) 10 482

Kass. Sverre Behn, Norheimsund
postgiro nr. 68213

Bankgiro : Vikøy Sparebank,
Norheimsund 3530.07.00492

bere ordet frem, og hva de trenger som hører på, og så ber vi da om dette i ditt eget navn. Amen.

Blant de mange Guds ord vi nå kunne ta frem når vi skal snakke om gjenfødselen, er ikke minst et som vi finner i Pet. 1, 3-4 : Etter som hans guddommelige makt har gitt oss alt som tjener til liv og guds frykt, ved kunnskapen om Han, som kalte oss ved sin egen herlighet og makt, og derved har gitt oss de største og dyreste løfter, forat I ved dem skulle få del i guddommelig natur. Så langt skal vi lese i dag.

Legg merke til at her er tale om en kunnskap om Jesus, og i denne kunnskap er det gitt oss alt som tjener til liv og guds frykt. Det kunne jo meget godt ha stått at vi har fått alt som tjener til liv og guds frykt i Jesus. Det ville vært bibelsk, og det er jo sagt så mange steder i Guds ord. Men her står det ikke akurert på denne måten. Her står det at det er ved *kunnskapen* om Jesus at vi har fått alt som tjener til liv og guds frykt. Og i denne kunnskapen har vi fått de største og dyreste løfter, forat vi ved disse løftene skal få del i guddommelig natur.

Hva betyr det at selve kunnskapen er nevnt? Det betyr at Guds ord kommer til oss, jeg kunne nesten si i et ganske bestemt teoretisk budskap, men dette budskap er ikke bestemt til å være teori. Det kommer et ganske bestemt budskap, om en ganske bestemt person, som har fullført ganske bestemte kjensgjerninger til vår frelse, slik som vi har talt om det tidligere i disse leksjonene. Mange er så tilbøyelige til å si : Ja, men det er jo bare kunnskap, det er jo bare noe jeg vet. Det skal du vokte deg vel for å si. Sannheten er at den egentlige virkelighet er i Ordet. Når vi taler i vår daglige tale, skjeldner vi mellem våre ord og det som vi snakker om. Om jeg nevner en ting, for eksempel en blyant så er mitt ord en ting og blyanten en annen ting. Men slik er det ikke med evangeliet. Evangeliet er ikke en ting og Jesus noe an-

Hva er kristendom?

Av Øyvind Andersen

Som jeg sa foregående time, skal vi idag se litt på hva det er å leve som en kristen. Da må vi først si et par ord om gjenfødselen.

Hva er egentlig gjenfødselse?

Det er, for å si det så kort som det går an ut fra Guds ord, det samme som å komme til troen. Og her står vi med det samme som vi har sett før, omvendelse, tro, rettferdig gjørelse, og nu gjenfødselse, det er forskjellige betegnelser på en og samme sak, sett fra forskjellige synspunkt — nemlig det at et menneske blir en kristen.

Før vi nå går videre med dette, la oss gjøre slik som vi pleier å samle oss i bønn. Jeg vil takke deg Jesus at du har gitt oss ditt ord, som er mektig til å gjenføde oss. Du har sagt at vi skal få del i guddommelig natur ved dine løfter. Nå ber jeg om at det må skje for mange som hører på. Herre du kjenner hver enkelt av oss, du vet hva jeg trenger som skal

net, evangelie-kunnskapen — er ikke en ting og det som den forkynner noe annet, men her er det slik at selve virkeligheten kommer til oss gjennem kunnskap. Det er dette Guds ord legger så stor vekt på, når det er spørsmål om at et menneske skal bli født på ny.

Jesus kommer til oss med hele sin frelse i en bestemt kunnskap. Kunnskapen er ikke en ting og Jesus noe annet, altså kunnskapen er ikke en ting og frelsen noe annet, men selve frelsen kommer i en bestemt kunnskap. Det er om dette apostelen sier at han akter kunnskapen om Jesus Kristus så meget verd at han akter alt annet for skarn. Skarn er det som vi i daglig tale kaller for søppel. Så du skjønner det er et sterkt uttrykk han bruker, når han sier at alt er å rekne for skarn mot kunnskapen om Jesus Kristus. Du skal altså ikke si det er bare kunnskap, det er bare noe jeg vet, men du skal bruke det som du vet, du skal ta det til deg, du skal holde deg til det, og så kommer du gjennem det som du vet om Jesus, eller for å si det ennå bedre det som Gud forkynner deg gjennem Jesus, til å bli født på ny, hvis du ikke allerede er blitt det på forhånd.

Gjennem ordet om Jesus kommer du i forbindelse med de største og dyreste løfter. I denne kunnskapen, som vi nå peker på, har Gud git oss store gavebrev — ordet løfte betyr nemlig gavebrev. Gavebrev betyr at de som mottar dem, de mottar det som gavebrevene lyder på, de mottar Jesus selv, de mottar barnerett hos Gud, arverett, de mottar Jesu rettferdighet og hellighet, de mottar kort sagt alt det Jesus er og har gjort, alt det som Jesus, Guds egen Sønn, gjelder for i himmelen. Alt det mottar et menneske som gave fra Gud i løftene. Derfor kommer han gjennem løftene til å bli et nytt menneske. Han får del i guddommelig natur. Slik blir et menneske født på ny.

Det var jo dette Jesus henviste Nikodemus til også, da han spurte hvorledes dette skulle skje? — nemlig at han skulle bli født

på ny. Da henviste Jesus til det som skulle skje på Golgata kors, og sa at liksom Moses opphøyet slangen i ørkenen. Og de som så på kobberslangen kom til å leve, vet du. Således skulle Menneskesønnen opphøyes, forat hver den som tror på Ham skal ha evig liv.

Dette kommer av at like sikkert som synden har ført døden med seg, like sikkert fører Jesu soning det evige liv med seg. Det å komme i forbindelse med Jesu fullbragte verk er det som virker gjenfødende på oss.

Gjenfødselen er definert slik i våre bekjennelsesskrifter: Det å bli gitt troen i hjertet. Og det er, som vi har sittert før fra Fil. 2, ikke av eder selv, det er en Guds gave. Nøyaktig står det slik: Av nåde er I frelst, og det ikke av eder selv, det er en Guds gave. Som vi også før har vært inne på, ser dere altså at Ordet skaper tillit til Jesus i hjertet. Bokstavelig blir da troen inngitt i hjertet. Og det å få troen inngitt i hjertet, er akkurat det samme som å bli fødd på ny.

Når dette skjer hos et menneske, har det også del i guddommelig natur, og da begynner et helt nytt liv i et menneske. Altså for å gjenta det, og komme med konklusjonen her: Spør du hva gjenfødselen er, så svarer Guds ord: Det er det samme som at du kommer til troen på Jesus, få ditt hjerte rettet på Ham. Spør du hvordan skjer gjenfødselen, så svarer Guds ord: Det skjer gjennem ordet om Jesus. Gud har gitt oss en kunnskap om Ham som kalte oss ved sin egen herlighet og makt, og i denne kunnskap har han gitt oss de største og dyreste løfter, forat vi ved dem skal få del i guddommelig natur.

Du hører at dette er meget enkelt, det er så enkelt at du behøver ikke å fare vill. Det kan hende at du som hører på meg ikke fatter så meget av hva kristendom egentlig er, men du skjønner godt det som jeg sier nå. Du hører om Jesus, du fortsetter å høre om Jesus, du legger merke til hva Bibelen forteller deg om Jesus, hva han har gjort for deg, hvordan han har fullbyrdet det ansvar som egentlig hviler

på deg, forat du skal være fri. Du hører at Jesus i ditt sted og på dine vegne har oppfylt hele loven, det vil si alle dine plikter overfor Gud, hvordan Jesus har gjort godt igjen det som du har forbrukt og forsømt. Dette skjønner du, gjør du ikke det? Ja, hør nå dette, og hør det omgjen og omgjen, og viss du hører og tar dette til deg, så kommer ditt hjerte til å rettes på Jesus. Det er selve ordet om Jesus som gjenføder deg.

Jeg skal gi deg et godt, konkret eksempel fra Apostlenes gjerninger. Det var en mann, han var forresten en from mann som fryktet Gud med hele sitt hus, som ga almisser til folket og ba allstødt til Gud, men han var ikke født på ny. Han sendte bud til Peter, han ville først ikke komme, men Herren gav Peter en åpenbaring at han skulle gå til denne manns hus til trods for at han var en hedning og forkynne Guds ord. Så kommer Peter, og hva gjør han? Han begynner å fortelle ut fra Guds ord i Det gamle testamente, hva Gud har lovt, og hvordan alt det som i profetene og salmene var lovt nå er blitt oppfyllt i Jesus Kristus. Og så kommer han til et punkt i talen hvor han sier slik: Han, Jesus, gir alle profetene det vidnesbyrd, at hver den som tror på Ham får syndenes forlatelse ved hans navn. Da Peter sa det, skjedde det noe. Det står nemlig i det følgende vers: Mens Peter ennå talte disse ord falt den Hellige Ånd på alle dem som hørte ordet. Der sat de og hørte om Jesus, og så gikk det et lys opp for dem: Ja, men Jesus har jo frelst oss, det er jo Ham som har gjort det, Gud har jo skjenket og gitt oss evig liv i sin Sønn, Jesus har jo tatt bort våre synder.

Du skal høre Guds ord om Jesus, slik at dette går opp for ditt hjerte. Den dagen du med ditt hjerte tror dette, så du kan si med sannhet at nå er ditt hjerte blitt rettet på Jesus, da er du født på ny, og da begynner et helt nytt liv i deg, da har du del i guddommelig natur, og da begynner for alvor det som vi kaller å leve som en kristen.

Jeg har prøvd å stanse litt ekstra for dette i dag, fordi det er så mange idag som er med i kristent arbeide og ikke har opplevd disse ting. De er med, de har bestemt seg for å ville være kristne, og det mener de da altså oppriktig, men de har aldri riktig sett Jesus, de har aldri riktig fått hvile i Ham, det har aldri riktig gått opp for deres hjerte hvem Jesus egentlig er og hva de har i ham. Alt dette kan hvem som helst få oppleve, bare de gjør bruk av den kunnskap vi begynte med å snakke om i denne leksjon. Og nå forstår du hvor verdifull den er. Det er altså en kunnskap som Gud har gitt oss, og som vi ved å bruke, stadig bruke, ta til oss, kommer til å få oppleve å få del i guddommelig natur. Så sier jeg da lykke til, til deg som har hørt dette og gjør deg bruk av det. Så begynner et helt nytt liv også for deg.

Det heter at Jesus Kristus bor ved troen i våre hjerter. Vi som er kommet til troen på Jesus, vi eier Jesus, troen forener oss med Jesus. Vi har også vært inne på det i en tidligere leksjon, og da prøvde jeg å understreke at det som du tror på, det har du. Det har vi forresten lært allerede i vår barnelærdom.

Nå skal vi da, ut fra dette, se litt nærmere på hva det er å leve som en kristen. Og med det kommer vi da til spørsmålet om selve helligjørelsen. Det første vi da skal ta opp er spørsmålet: Hva er helligjørelse? Og det skal vi da begynne vår neste leksjon med.

Avskrift fra lydband etter bibelkurs holdt i Norea Radio.

Betydningsfulle øyeblick

Når vi leser Bibelen og biografier om andre store og betydningsfulle menn, da vil vi legge merke til at der berettes om store og viktige øyeblick i deres liv. Slike øyeblick finnes og-

så i det enkelte menneskes liv.

Først vil vi ta med noen slike fra Bibelen: Da Gud i sitt råd før verdens grunnvoll ble lagt, bestemte at vi mennesker skulle få barnekår hos Gud ved Jesus Kristus (Efes. 1 4-5) Og da Jesus ropte fra korset at frelsen var fullbragt. Dette er de to største og mest betydningsfulle øyeblikk i menneskehетens historie. Det er ikke vanskelig å dra frem flere betydningsfulle øyeblikk fra Bibelen, men det skal jeg ikke gjøre.

Vi skal heller denne gang dra frem noen betydningsfulle øyeblikk i det enkelte menneskes liv. Øyeblikk som mange ikke bryr seg om eller legger merke til. Først det store øyeblikk da vi ble døpt, fikk våre navn innskrevet i himmelen og mottok Guds velsignelse ved håndspåleggelse. Dernest konfirmasjonen, da et menneske står overfor sitt første valg enten Kristus eller verden, og etter mottar Guds velsignelse ved håndspåleggelse.

Mange ganger har jeg tenkt på hva jeg hadde vært spart for om jeg hadde valgt Kristus da. Men aldri har jeg vel vært så åndelig død som nettopp da.

Men Jesus følger oss fra det ene store øyeblikk til det andre, for om mulig å få oss i tale, og neste gang var da vi gikk inn i ekteskapet. Da også møter vi opp i Guds hus for å motta velsignelsen for tredje gang. Få av oss forstår vel betydningen av dette fullt ut, for det har blitt en vane og vi ser så lite igjen av det hele. Men om det ble slutt på å praktisere det, da tror jeg nok vi ville oppdage ting vi ikke ser idag.

Så over til det øyeblikk da vi står overfor Guds kall til omvendelse. Slike kall kan være mange for enkelte, mens andre merker det bare få ganger. Om det hadde latt seg gjøre å få en statistikk over hvor mange som avviser dette kall hadde det nok forferdet oss. Skriften lærer klart at ingen kan vende om uten dette kall, så tro ikke at du kan vende om når det passer deg. Det er djevelens største kunstgrep å få deg til å utsette det til en lag-

ligere tid. Gud kaller på mange forskjellige vis, så det er ikke alltid så lett å avgjøre om det er Guds kall. Men du skal merke deg at disse uklare kall er med å føre deg frem til et tydelig kall fra Gud. Jeg hadde mange slike uklare kall i min ungdom, med følelse av en dragning inn til Gud, serlig slike tider da jeg hørte åndsbåren forkynnelse. Men først i mitt 26. år kom det klare og avgjørende kall fra Gud, noe som jeg sent vil glemme.

Så litt om hva vi opplever i vårt kristenliv. Selv om vi har en klar omvendelse å se tilbake på, så vil det være mange ting som er skjult for oss. Når slike skjulte ting i Guds ord blir åpenbart for oss, det er store og viktige øyeblikk i vårt liv. Etter min omvendelse ble jeg med i arbeidet i Guds rike og interessert i misjonens sak. Jeg vidnet om min omvendelse og formante folk til å vende om, men forsto ikke at evangeliet var skjult for meg selv.

Jeg hadde jo lært om Jesus og trodde at alt det han hadde gjort og sagt var sant, men det var ikke kommet lenger enn til min forstand. Hjerte var helt uberørt, men det forsto jeg ikke. Men Gud som er god og langmodig han så det, og førte meg til det øyeblikk da det ble åpenbart for meg, og det var like til dødens terskel. Der ble frelsen åpenbart for mitt hjerte så det begynte å hoppe av fryd, i sannhet et stort øyeblikk !

Da fikk jeg også se at mange går på samme måte som jeg gjorde, og det verste er at så få er i stand til å hjelpe dem til å se det. Har du min leser hatt et slikt øyeblikk da du fikk fryde deg i evangeliet? Har du ikke det, da må du be Gud om at han vil føre deg dit. Det er hans store ønske å få gjøre det. Er det skjult for deg er det umulig å leve et frigjort kristenliv, for da er det den loviske ånd som har herredømme i ditt hjerte og liv, og den fører bare inn under forbannelsen.

Så til slutt det øyeblikk da vi opplever Guds kall til den gjerning han har tiltenkt oss i sitt rike. For enkelte kan det komme som

en dragning gjennem mange år, mens det for andre kommer uanmeldt og plutselig. Til meg kom det utenkt og plutselig. Å bli forkynner kunne jeg ikke tenke meg, da jeg var jordbrukskunstner og fisker og hadde ingen utdannelse - bare ni ukers folkeskole for året i samlet klasse. Men kallet var så avgjort, at selv om jeg protesterte og sa at jeg ikke dugde, så forsto jeg likevel at det var fra Gud. Og når jeg så fikk ordet: Jeg skal være med din munn og lære deg hva du skal tale, da kunne jeg ikke lenger protestere, men sa at jeg skulle gå. Det var et øyeblikk som jeg aldri glemmer. Og hadde jeg ikke hatt et så klart kall hadde jeg nok ikke klart å holde ut, for å gå Guds ærend er ikke alltid så lett.

Ole Rolfsnes.

Helliggørelse

Etter Frits Larsen, Danmark

De to store hovedstykker i den kristne lære er det om Kristi forsoning og tilegnelse ved tro på den ene side — og helliggørelsen i os på den anden.

Den, som er kommet til skjelsår og alder, og som har møtt den hellige Gud og hans hellige vilje, har opdaget, at kristendom er *over evne*. Kristendom er ikke engang et tillæg til vort liv, men et nyt liv, som endda er væsensforskelligt fra vort naturlige.

Vi magter ikke retfærdiggørelsen fra Gud. Vi kan intet lægge til den. Den findes endda uden for os ved en retfærdighed, vi ikke har i os eller får i os. Den er *uforskyldt* — et af de allerværste ord at stave for os. Retfærdiggørelsen, er at vi fremstilles for Gud som *retfærdige i Kristus*, som så rætfærdige, som om vi aldrig havde syndet (Pontoppidan). Det sker ved den tro, vi ikke har, men som kommer ved ordet om Kristus, når ordet om syndernes forladelse forkynnes os (Ap. G. 13, 38

—39). En tro, som ikke lader sig analysere, men som eksisterer ved ordet om Kristus alene.

Men vi magter heller ikke helliggørelsen. Hva er så Helliggørelse? Helliggørelse er, at Kristus og hans liv åbenbares for mennesker gennem troende.

Begge dele beror på, at Kristus er død og oprejst fra de døde for os. (Gal. 2, 20 og 2 Kor. 5, 14-15). «Kommer helliggørelsen af retfærdiggørelse?» spurte en elev engang Ja, helliggørelse er ikke en ny lov, noget vi nu skal og i nogen måde kan. Retfærdiggørelse og helliggørelse hører organisk sammen. De hører så meget sammen, 1) at den som ikke er retfærdiggjort for Gud og derved i sin samvittighed er friet fra syndens dom og i Kristus salig, hellig, ren og god, den skal aldrig bekymre sig om helliggørelse. Det har ingen interesse. Vil man ved helliggørelse befri sig for sine synder, lever man i mørke og uden Gud. — De hører så meget sammen, at 2) er talen om retfærdiggørelsen i Kristus uklar og usand, bliver helliggørelsen det også, og så bliver den en ny byrde, noget, man vil magte, men kommer dårligt eller farisæisk fra.

Dansk kristenliv står i fare for at tale afsvækket om retfærdigheden i Kristus og derfor falsk om helliggørelsen. «Er læren om retfærdiggørelsen gal, bliver alt andet galt», siger Luther.

Helliggørelsen er ganske vist ikke en forbedring eller en opbyggelse af det gamle menneske i det troende. Det gamle menneske er uforbedreligt og uigenhældeligt vanhelligt. Men helliggørelse er at leve i det, som skete på korset, og som tager form i deres liv, som tror på Kristi kors, at det gamle menneske blev korsfæstet med Kristus (Rom. 6,6) — Det må ejes i daglig anger, bod og tro. Den gamle natur i mig har ingen eksistensret set i frelsesforholdet til Gud. Dette må daglig antages i tro.

Uden klart syn på denne korsfæstelse bliver helliggørelse til fromhedsøvelser og for-

søg på at måle den grad af facadeoppudsning, man har nået i forhold til sin nabo.

Alt, hvad der hører kødet til, er på grund af foreningen med Kristus virkelig korsfæstet. Det er helliggørelsens inderside.

Den, som med navn af troende, af Guds barn, af hellig, stadig forvarer det i sit liv, som trods alt er dømt, som f. eks. had til sin broder, hovmod over evner eller anlæg, gerrighed, en hemmelig synd eller udpræget, særpreget selvtilfredsstillelse, den lyver for sig selv, når det gælder hans tro og fred. Helliggørelse og retfærdiggørelse hænger også sammen i omvendt orden.

Troen, freden med Gud kan ikke bestå sammen med en eneste frigivet og hyldet synd. Troende unge, som hylder utugtige handlinger eller lever løgnagtigt, er på vej mod at fuldende i kødet. Det er nok værd at være vagen vi må erindre, at Guds gaver til sejr i vort liv skaber vort åndelige liv, om de får lov til at råde. Det gælder ved Ånden at døde legemsgerninger. Vi er døbte til Kristi død — en daglig død i os.

Vi er ikke frit stillede. Så langt er det rigtigt *Vi skal helligøres*; men trangen er ikke et bud. Den kommer af, at *Kristus er i os*. (Ef. 3, 17; Kol. 3, 1-4).

Helliggørelse er nemlig dernæst, at *Kristus råder i os* (1. Pet. 3, 14-15), han antages som Herre — og at *Kristus åbenbares i vort daglige liv*. Kristus råder i os, lever nu i os. Hans sind er født ind i os, da vi fødtes på ny ved Ordet til et levende håb. Hans sind er helligt. Hans ydmyghed vil gøre os til det, vi er, *intet*. Hans fred råde i vore hjerter (Kol. 3, 15). Hans barmhjertighed i vore handlinger, som han har tilgivet os (Ef. 4, 32) Hans vilje vor vilje.

Det er mærkeligt nok i praksis at øve vold mod sig selv, for vi vil helst slå igen, ses tydeligt, bestemme farten, sætte de andre på plads og selv have en mening.

Hva er så Helliggølsen?

Helliggølsen kan synes for en, som om man sættes fra bestillingen og bliver en anden Per Tot — og så sker der det, at man ad Guds lønlige veje oplever, at på Herrens veje kommer der et åndeligt rigtigt facit.

Helliggørelse sker i kraft af, at den, som intet er i sig, er retfærdiggjort for Gud, og den helliggørelse skaber det *sande åndelige mennesker*, som er udrustede med den mærkelige, ydmyge myndighed, den blide fasthed, den smittende kærlighed, disse åndelige mennesker, som er verdens dårlige samvittighed og samtidig åndeligt inspirerende. Helliggørelse skaber aldri pralende mennesker, aldrig overmodige, men den holder mennesket på den platform, hvor Gud har anbragt det, at det er *intet i sig selv*, men har alt i Kristus. Helliggølsen udfører det kæmpearbejde at holde mennesket på retfærdiggørelsens grundlag — fordømt, fordærvet i sig selv — og samtidig lade Kristus lyse i sig. Helliggørelse er da også, at Kristus forherliges i vore legemer, være sig ved liv eller ved død.

Når Skriften taler om, at vi helliges ved tugt (Hebr. 12, 10), føjes det til, han tugter os til vort gavn, for at vi skal få *del i hans hellighed*. Helliggørelse er da kort sagt: - Kristus levendegjort i os ved den Helligånd.

Den helliggørelse kan aldrig ske ved, at vi tager formaninger alvorligt. Mange kristne regner med, at alle Skriftens formaninger, råd, advarsler er kraftkilderne til at leve helligt. Der er ikke mere kraft i en formaning som f. eks. den: Vær brændende i Ånden (Rom. 12, 11), end der er i at spise en vejviser ved en skovvej. Formaninger er *vejvisere*. Jesus selv er kraftkilden. På det punkt er der begået mange fejl i kristen forkynELSE. Vi behøver *alle* formaninger, vi må endda tage os dem til hjerte. De er i overensstemmelse med Guds vilje — men kraften er i Jesus, i det samliv med ham, som aldrig tåler at blive vanemæssigt, og som beror på, at vi lever i sandhedserkendelse, lever i lyset, intet skjuler

— og derfor lever åndeligt. I åndelige. I os opfyldes lovens krav (Rom. 8, 4).

Helliggørelsen viser sig også udadtil deri, at den skiller mig fra synden og verden (2. Kor. 6, 14-7, 1). Det er det sværeste at få fat i, særlig for moderne mennesker. Der er et skel, ikke det, der tit tales om, men det, der er sat ved Kristi kors (Gal. 6, 14). Han har korsfæstet verden for mig.

Søren Kierkegaard siger, at vinder du alt, taber du slet intet. Og så taler han om, at du er som en døv, der færdes mellem hørende. Du hører ikke rigtig deres samtalé, og blander du dig i den, irriterer du. Sådan er den, som er en kristen, skilt fra den verdens væsen, han er løskøbt fra. Og mister man verdens væsen og livsindhold, men i stedet får Kristus og hans rige, vinder man alt og taber altså intet. Det er et meget stort problem, hvordan de heterogene størrelser Guds rige og den for-gængelige verden skal kunne blandes i os. Man må tale om kristen kultur, om det menneskelige og det kristelige, om det timelig nødvendige, om de daglige interesser på den ene side og ens kristenliv på den anden, men man ophæver ikke spændingen, konflikten. Man kan gå i kloster og tro, at alt er løst, men verden går med i klosteret.

Man tror at få problemet løst med, at vi i vor kreds ikke danser, men ryger måske, vi går i biograf og teater, og så en skønne dag sidder man blandt engelske kristne, som danser, men ikke kan tænke sig at ryge — og en skønne dag aner man, at det går efter egne, indre love.

Det er Herren selv, som har givet mig den frihed, at alt er mig tilladt. Men den støder på, at meget skuespil er løgnagtigt, og megen filmfremvisning er efter andre principper end dem, Kristus har født ind i mig. Og der har da ikke i 30 år været en dag, hvor jeg ønskede at sidde i biografen f. eks. Det er taget bort. Sådan er det gået med så meget andet også. Men det er ikke et ydre bud : Du må ikke, men en indre harmoni.

Helliggørelse tilsigter nemlig ikke en *etisk* renhed, snarere en levitisk, der følger med retfærdiggørelsens hellige kald.

Det hebraiske ord for hellig — kadosch — betyder netop at være skilt fra (med et skarpt instrument) og indviet til andet brug.

Vi er da troende mennesker for at helliges til Mesterens brug.

Ein stein til støyt

Heidningane som ikkje søkte rettferd, dei vann rettferd, men det var rettferda av tru. Men Israel som søkte ei rettferds-lov, dei vann ikkje fram til slik ei lov ! Kvi då? Fordi dei ikkje søkte henne av tru, men tenkte dei skulle vinna fram med gjerningar (Rom. 9, 30).

Slik talar apostelen Paulus om folket sitt. Du tenkjer kanskje at tida har forandra seg mykje sidan den gongen. Det kan så vera på mange vis. Men menneske sitt hjarta er det same i dag som då, og trur framleis at det skal vinna fram til Gud ved gjerningar. Og Gud sin veg til frelse, trua sin veg, den er også den same i dag som på Paulus si tid. Og menneske prøver å møta Gud på disse to vegane i dag som i Israels dagar og som i Kains dagar.

Like så sikkert som gjerningsvegen fører til evig fortaping, like sikkert er det at trua sin veg fører til evig frelse. Her vitnar Guds ord klart, og det står fast også i dag. For Jesus Kristus, Gud og hans ord, er i går og i dag det same, og blir det til æveleg tid (Hebr. 13).

Men menneskehjarta er like vantru, mørkt og forblinda av denne verda sin gud i dag som den gongen. Dei er redd for lyset, redd for Guds ord og sanninga, redd for å møta Gud. Skrifta seier at denne verda sin Gud (Djevelen) har forblinda det vantru sinn, så lyset frå evangeliet ikkje skal skina for dei. Og det er alltid det Skrifta seier som er rett, og

ikkje det menneske trur og som fell i deira smak. Det har alltid falle Adam tungt for bringa når Gud ropar: Adam, kvar er du, kva har du gjort! Når Gud møter menneske får han løgn i staden for sanninga, og eit unnvikande svar i staden for erkjenning og oppgjerd, det prøver å få skulda bort frå seg sjølv og over på andre.

Slik er alltid det naturlege menneske. Og Esaias ropar ut over Israel: Om talet på Israels barn er som havet sin sand, så skal berre ein liten rest bli frelst! (Rom. 9, 27). Kvifor det? Jau, fordi hjarta deira var hardt, dei ville ikkje gi Guds ord rett. Gud sa at heile dagen rette eg ut hendene til eit ulydig og trassigt folk.

Dei trudde nok ikkje sjølve at dei var ulydige og trassige mot Gud. Nei dei meinte nok at det var heidningane og syndarar og toladarar som var det. Dei rekna nok med at dei var eit truande og lovlydig folk, som frå ungdomen av gjorde det dei kunne for å leva etter Guds ord og vera Gud til behag.

Men dei ville ikkje gå med på at dei var fortapte syndarar, selde under synda, og dermed under Guds vreide og dom, at gjerningane sin veg ikkje fører til frelse og barnekår hjå Gud. Skrifta talar klart her: Ingen søker Gud, det finst ingen rettferdig, alle er avvekne. Få var dei som trudde dette, og dei aller fleste heldt fram på gjerningsvegen. Det er tungt å høyra at alt vårt eige er forspilt og øydelagt. Me ser at profeten talar sant då han sa at berre ein liten rest skulle venda om frå gjerningsvegen og bli frelst. Dei aller fleste så ikkje at livet mangla, og heldt fram å sökja alt dei måtte ha på gjerningsvegen. På den vegen vann dei aldi fram til den rettferda Gud var fornøgd med, kor mykje dei ofra, vaska seg, gav tiende og fasta. Dei var under Guds forbanning midt under alt sitt sjølvstrev.

Ikkje berre blant jødane, men også i dag, ferdast det mange på denne vegen, og søker rettferd, tru, kraft, åndsfylde og andre ting,

med den tanke for auga å bli verdig og få Guds nåde og frelse. Og Jesus seier at det skal lukkast for mange, i eigne augo. Han seier at på den dagen skal det koma mange til han og visa til ei sterk tru som gjorde under i hans munn, lækte sjuke, hadde ymse teikn og tala profetisk, og han kjende dei ikkje. Domaren sa: Eg har aldri kjent dykk, gå bort alle de som gjorde urett! Dei sjølve trudde dei skulle stiga inn i himmelen, og i staden blei det inn i den evige fortapinga.

Folk har vel aldri søkt slik som i dag. Dei søker nye måtar og nye vegar for å få folk inn i Guds rike. Det blir lært at det er berre å ta standpunkt for Jesus, bekjenna si synd, så får ein nåde og er frelst. Då er det berre ei sterk tru, åndsfylde eller åndsdåp som står att, og det får ein ved lydnad. Hjarta og samvitet si erkjenning og sorg over synda, og gjenfødinga ved evangeliet, det hører ein lite og inkje om.

Skrifta lærer: Men då me skyna at eit menneske ikkje vert rettferdigjort av lovgjerningar, men ved trua på Jesus Kristus, så trude me og på Kristus Jesus, så me og kunne verta rettferdigjorde av tru på Kristus og ikkje av lovgjerningar. For av lovgjerningar vert inkje kjøt rettferdigjort. (Galat. 2, 16).

Stedfortredaren Jesus Kristus, Guds Son, er den steinen som blei til støyt og fall for dei mange. Han er den steinen som bygningsmennene vanda, men som er utvald og dyrverdig for Gud. Den som går den rette vegen, han vil eg lata sjå Guds frelse (Salme 50, 23).

Trua på Jesus er einaste vegen til frelse, som fører fram. Men dei fleste i Israel vann ikkje fram, for dei sökte henne ikkje ved tru, men tenkte dei skulle vinna fram ved gjerningar. Mange er dei som går same vegen også i vår tid.

Skrifta lærer klart at Gud har gitt oss ei rettferd i Jesus Kristus, som blir vår ved trua på Jesus, ved utlösinga i Jesus Kristus. Den er for alle, tiltenkt alle, men den er over alle

som trur — det vil seia at den blir ikkje til nytte for andre enn dei som trur og tek imot Jesus. (Rom. 3, 14- fg.)

«Så søk da alene hos Kristus din ro, så er du trygg i all fare». Han som alle skattar av visdom og kunnskap finst løynde i, for i han bur heile guddomsfylla lekamleg.

Denne steinen, som er så dyrverdig i Guds auga, blir i dag forkasta som aldri før. Folk vil ikkje høyra om Jesus og tru på Jesus til frelse og nytte liv, og derfor får dei ikkje sjå livet og Guds vreide blir verande over dei. (Johs. 3, 36).

Men den som trur på Jesus, har evigt liv. Den som har Sonen han har livet, men den som ikkje har Sonen har ikkje livet, for livet er i Guds Son. (1. Johs. 5).

Endå ein gong skal vi sjå det på prent, at Gud som ikkje sparte sin einaste Son, men gav han for oss alle, han kunne ikkje anna enn å gi oss alle ting med han. I han har Gud gitt oss ei fullkommen rettferd og heilagdom, ved han har me fått, då me kom til trua, den Heilage Ande som var oss lova, og ved han får me den åndsfylde me treng. I Han har vi sigra over alt fiendens velde i oss og omkring oss. «Evig seier, nå jeg eier, alltid Herre Krist i deg.» Å, for ei trøyst, der er dekning for i det testamentet Jesus, vår broder, har gitt oss. Der manglar ingen ting, alt frå verda sin grunnvoll blei lagt like til me er heime i himmelen hjå Jesus, og har teke det riket i eiga som var etla til oss frå før verda vart til.

Den som trur på Han, skal så visst ikkje bli ti iskamme. (Rom. 10, 11).

Odd Dyrøy.

Sæl er den

Skrifta talar ofte om dei sæle, eller dei salige, som det heiter på bokmål. Det er vel ofte bruka for å gi til kjenne dei som lever i

eit rett forhold til Gud, med andre ord dei som er frelst. Stundom dei sæle her på jorda og andre tider dei sæle heime hjå Gud. Høyrer du til millom dei sæle?

Kven er så sæl. Det vil me lata Skrifta svara på. Sæl er den mann som ikkje gjeng i råd med ugdlege og ikkje står på veg med syndarar og ikkje sit i sæte med spottarar, men som har si lyst i Herrens lov og grunnar på hans lov dag og natt (Salme 1, 1-2). Sæl er den mann som flyr til han — Jesus (Salme 34, 9). Sæle er dei som har fått brota sine tilgivne og syndene sine overbreidd. Sæl er den mann som Herren ikkje tilreknar synd (Rom. 4, 7). Sæl er den som har fått si misgjerd tilgitt og si synd overbreidd. Sælt det menneske som Herren ikkje tilreknar skuld og som er utan svik i si ånd (Salme 332, 1-2) Då sa han : Sæle er dei som høyrer Guds ord og tek vare på det. (Luk. 11, 28).

Då tok han til ords og lærde dei og sa Sæle dei som er fatige i ånda ! Himmelriket er deira. Sæle dei som syrgjer ! Dei skal ver ta trøysta. Sæle dei tolsame ! Dei skal erva jorda. Sæle dei som hungrar og tyrstar etter rettferd ! Dei skal ver ta metta. Sæle dei miskunnsame ! Dei skal få miskunn. Sæle dei som er reine i hjarta ! Dei skal sjå Gud. Sæle dei fredkjære ! Dei skal kallast Guds barn. Sæle dei som vert forfylgte for rettferda si ! Himmelriket er deira. Sæle er de når dei spottar dykk og forfylgjer dykk og talar berre vondt om dykk for mi skuld, og lyg det. Ver glade og begne ! Stor er løna dykkar i himmelen. For såleis forfylgte dei profetane som var til føre dykk. (Matt. 5, 2-12.)

Men sæle er dykkar augo som ser, og dykkar øyro som høyrer ! For det seier eg dykk for sant : Mange profetar og rettferdige stunda etter å sjå det de ser, og fekk ikkje sjå det, og høyra det som de høyrer, og fekk ikkje høyra det. (Matt. 133, 16—17). Kva var det dei såg og høyrde, som dei andre lengta etter og ikkje fekk sjå og høyra ? Dei fekk sjå Je-

og heilag er den som har lut i den første oppstoda. Over dei har den andre døden inga makt, men dei skal vera Guds og Kristi prestar og råda saman med han i tusen år. (Openb. 22, 14). Sæle er dei som tek vare på dei profetiske orda i denne boka ! Og sjá eg kjem snart !

A. L.

sus og høyra Jesus, han som Gud hadde lova i sitt ord gjennom profetane. Og den som ser Jesus og hører Jesus, han er sæl også i dag. Sæl er den som ikkje styggjest ved meg, eller tar anstøt av meg, seier Jesus. (Matt. 11, 6).

De kallar meg Herre og meister, og det med rette, for det er eg. Har nå eg, herren og meisteren, tvege føtene dykkar, så har de og den skylnad at de skal två føtene åt kvarandre. Det er eit mynster eg har synt dykk. Som eg gjorde med dykk, så skal de og gjera. Det seier eg dykk for visst og sant : Ein tenar er ikkje større enn herren sin, og ein ærendssvein er ikkje større enn den som har sendt han. Veit de dét, så er de sæle, så sant de gjer det. (Johs. 13, 13-17).

Jesus seier til han : Sidan du har sett meg, trur du ! Sæle er dei som ikkje ser og endå trur. (Johs. 20, 29).

Sæl er den mann som held ut i freisting ! for når han har stade si prøva, skal han få livsens kruna, som Gud har lova dei som elskar han. (Jakob 1, 12). Men den som ser inn i fridomens fullkomne lov og held ved med det, så han ikkje vert ein gløymsam høyrar, men ein som gjer gjerninga, han skal vera sæl i si gjerning. (Johs. 1, 25).

Sæl er den som les, og dei som hører det profetiske ordet og gøymer det som står skrive der. (Openb. 1, 3). Sæl er den som vakter og vakter klæda sine, så han ikkje skal ganga naken og dei skal sjá hans skam. (Openb. 16, 15).

Sæle er dei som er bedne til brudlaups-nattverden åt Lambet ! (Openb. 19, 9). Sæl

LYDBAND

Lydband med taler frå sommarskular og andre samver, kan de få ved å skriva til Ole Brandal, 4262 Avaldsnes. Han har taler av Ø. Andersen, C. Fr. Wislef, Fr. Larsen o.a. forutan av våre eigne talalar.

Prisen er kr. 56,- for 1800' band, og då er frakta irekna.